

Barcelona, 9 de març de 1928

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm 2542 - 15 cts. - Atrassats 30

UNA ALTRA LEGIÓ

La Universitària.

TEATRE CATALÀ "NOVETATS"

Hoy, viernes, a las diez menos cuarto,
LA LLOTJA
y **LEONOR, O EL PROBLEMA DOMESTIC**

Mañana, sábado, tarde,
LES RATES (ELS FRACASSATS)

Domingo, a las tres y media,
UNA VEGADA ERA UN PASTOR

A las seis menos cuarto,
EL FERRER DE TALL y EL CARRO DEL VI

Noche, a las diez,
LA LLOTJA y LES NOIES ENAMORADES

Se despacha en Contaduría.

BICICLETES **ESPORTS**
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

Teatre Català ROMEA

Gran Compañia VILA-DAVI

Primera actriu: MARIA VILA

Primeros actores: DAVI y NOLLA

Hoy, viernes, tarde a las 5:

ARA T'ESCOLTO y LA DONA VERGE

Noche: Tercera sesión de Teatre Intim: Direcció
Adrián Gual:

JUDITH DE WELP

de Angel Guimerá.

Domingo, a las 10'30: Matinal de Teatro Moderno:
R. U. R.

Tarde a las 3'30:

UN MILIONARI DEL PUTXET

A las 5'30. Programa monstroo:

TERRA BAIXA y ELS SAVIS DE VILATRISTA

A las 10 noche:

JUDITH DE WELP y ARA T'ESCOLTO

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sem pre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *pàlpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

TEATRE COMIC

DIRECCIO ARTISTICA: MANUEL SUGRAÑES

Tots els dies,
el sorollós éxit
de la segona
part d'EUREKA

BIS-BIS

Antoni López

IMPRESSOR

Olm, 8, interior - BARCELONA

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfarfegosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs més durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

BUGADA AL SOL

—Som-hi?

—Som-hi!

El jovent que redacta L'ESQUELLA DE LA TORRATXA té una història tan neta de liberalisme, d'esperit ciutadà, d'amor a Barcelona, que no té cap inconvenient en ésser dins d'aquesta bugada, diguem-ne revisió de valors, que sembla que s'inicia entre tota la gent que escriu a casa nostra: poetes, assagistes, novel·listes, escriptors, periodistes, homes de ciència i d'intervenció social. Ja s'ha iniciat l'ofensiva. Unes paraules del jovent de "L'Opinió", a qui, dit sigui de pas, estimem la seva cordialitat i seguim creient sincerament que van per molt bon camí polític, i que ja era hora de què hi hagués algú que caminés de dret sense fer tintines d'home begut, i uns solts de "La Nau" i "La Publicitat" dirigits a Josep Pla, poden servir de dintell a la necessària revisió. Ara ja està la pedra tirada al mig de l'estany, cal remoure el fons. A veure què en surt de tot això.

En el banquet que li donarem a Manuel Fontdevila uns quants amics, abans de què se'n tornés a Madrid, En Lluís Capdevila, un dels homes més intel·ligents, més sensibles i més extraordinaris de Catalunya, per la seva vida i la seva singular obra, va dir que, fins feia poc, el jovent a Catalunya no n'era pas. Naixien vells i lletjos; naixien ofegant en ells tota consideració bohèmia i liberal, estimant-se més ésser culs d'oficina que culs de cafè; preferint més un sou tranquil en qualsevol oficina oficial, que la intranquil·litat de l'aventura i la inquietud del qui sap què. I això és ben cert. Apart un total narcisisme, una estimació per la teoria de Schiller "L'art per a l'art" i una pedanteria estúpida, quasi tot el jovent creixia en mig d'un ambient sagristanesc, barroer i pecador.

No han sabut estimar les dones per les dones; han pensat de seguida amb el casament de conveniència i amb la transcendència que tenia el portar un ciri a la processó; han pensat de seguida en què els senyors del carrer de Casp i els nous propietaris de l'antic Casal del Cercle Artístic, són una cosa molt important al món i protegeixen eficaçment; no han sentit batre l'esperit contra el perill negre, s'han acostumat a aquell perfum de semi-

nari que tan fàstic fa quan es tenen vint anys i ens ha de plaure l'amor a la ventura, a la bohèmia, a les dones i al vi, a la bona taula i a la redempció... No han sabut veure en l'art un mitjà d'alliberar l'esperit del turment de la realitat. Han fet de la seva obra una cosa feixuga i gris, antipàtica i estúpida. Com sigui que no hi havia gent per a plantar cara i que han sabut aprofitar-se de la posició brillant que els donava l'estar a l'aixopluc del favor oficial, han fet creure a la gent que els únics que valien eren ells. Així estem ara de fastiguejats! Costa fer creure a la gent que no tot el que és dret és tan important com s'ha fet creure durant més de vint anys.

Per això cal que aquesta iniciació de combat no quedi en uns Jocs Florals dialèctics. Cal fer la revisió ara, ara mateix. Que tots diguin on són, com es diuen i en quin cantó viuen: si a la *rive droite* o a la *rive gauche*.

Aquesta bugada es deu assecar sota aquest sol tan esplèndid de la Mediterrània.

FRANCESC MADRID

MASSA POESIA

—Indubtablement, Josep Maria de Sagarra és un gran poeta.

—Sí senyor.

—El nostre més gran poeta.

—Sí senyor.

—El poeta de Catalunya.

—Ara l'escolto!

—Ara estrena una altra obra.

—Sí, ja sé; una obra molt poètica: "La Pura i la Ramoneta".

—No, ja no es diu Pura: es diu Llúcia, "La Llúcia i la Ramoneta".

—Es veu que era massa poètic!

UN GREU CONTRATEMPS

—S'ha fixat que, durant aquests dies de pluja, el senyor Rodríguez, el crític de "La Vanguardia", no ha escrit gens?

—Sí, és veritat.

—Es llàstima, deu voler dir. Sap per què no ha escrit?

—No estic en el secret.

—Perquè li feien mal els ulls de poll.

—Home! No sigui irreverent! No sigui iconoclasta!

UN COMEDIOGRAF ENSOPIT

No fa molt, deia un amic a un dels nostres crítics teatrals més coneguts:

—Veieu aquesta senyora tan bonica?

—Sí.

—Es l'amant del comediògraf senyor tal.

—Voleu dir? Jo em pensava que amb aquest comediògraf l'únic que hi dormia era el públic.

EL PÚBLIC

"Virai" ha anat al teatre. Això no és costum en ell, que no sent cap mena d'interès pel teatre que, d'uns quants anys a aquesta part, es representa a Catalunya. Naturalment, de tant en tant, surt una obra, un autor. Però, en general, imperen el mal gust, la xabacania, l'estupidesa. Més d'una vegada ha pensat "Virai" que si en el teatre imperen el mal gust, la xabacania i l'estupidesa, és perquè el públic les accepta, perquè s'hi sent bé.

"Virai" ha anat al teatre i l'actitud del públic l'ha afermat en la seva opinió. En el teatre on ha anat "Virai" representaven Els fracassats, de Lénormand. Els fracassats és una obra interessantíssima, plena de bellesa. La presentava l'empresa amb una gran dignitat, amb un sòlid bon gust. La representaven els actors amb entusiasme.

"Virai" ha sortit molt satisfet de la vetllada. De qui no ha sortit tan satisfet, és del públic. Us direm la veritat: no n'ha sortit gens.

Alguns crítics—o que fan de crítics—al públic li diuen el respectable. A "Virai", el públic, el nostre públic, no li ha semblat gens respectable...

Què diu, vostè? Que això és antipatriòtic? Que no s'han de trobar defectes a la nostra gent? Que a casa nostra tot ha d'ésser bo. Vostè és un ximple! I amb els ximpls no hi vol tractes "Virai".

Es precis que el nostre públic s'eduqui. Però, noturalment, és precis que en aquesta educació hi col·laborin els empresaris, que els educadors siguin els empresaris. El nostre públic és d'una grolleria extraordinària, d'una manca absoluta de finor, d'intelligència. Es clar que hi han excepcions, però això escara fa més tristesa. Pobres excepcions, com deuen sofrir amb un públic i un teatre com els nostres!

El nostre públic ha d'aprendre a callar durant la representació, a no tossir, a no esternudar; a no entrar quan el teló és enlaire; a no confondre una sala d'espectacles amb una quadra; a abominar de la bajanada; a estimar la intelligència.

"Virai", durant aquesta representació d'Els fracassats, l'obra magnífica de Lénormand, s'ha cregut voltat de cretins, d'anormals. I us diré perquè.

A l'escenari un escriptor i una actriu, la seva amant. Tenien fam i fred: i el públic reia. A l'escenari, com més s'enfonsaven els personatges en la misèria, més s'aferraven a la il·lusió: i el públic reia. A l'escenari, una dona traïa el seu amant amb un altre home: i el públic reia. A l'escenari un home matava a la seva amant: i el públic reia!

Qui públic és aquest? Quina sensibilitat té aquest públic? Es que únicament ço estúpid, la baixa rialla, la truculència, la grolleria han de servir-se a aquest públic?

VIRAI

COM SON ELS NOSTRES ACTORS

JOSEP BERGÉS

Hi ha actors als quals un personatge de teatre diríeu que els ha deixat emmotllats per a sempre: Josep Bergés, en els temps de la seva juvenesa—uns temps, ai, las!, ja molt llunyans—féu de pobre Balbuena, amb un gran èxit. D'aleshores ençà, Josep Bergés, ha estat sempre més el pobre Balbuena: bada i s'arramba, i diríeu que aquest és el seu principal truc i la seva principal gràcia.

Gràcia? Oh, sí, siguem benèvolts. Ell té gràcia, la seva gràcia, indubtablement. Ara, que ningú no li veu. El públic i la crítica han estat sempre miops.

Sobre l'escena, només sobre l'escena, naturalment, el que fa ara a tothom és una mica d'angúnia. Aquella ex-veu d'ex-tenor de sarsuela, que tot sovint li falla; aquell gest de vellet que vol passar per jove i que, en voler-lo redreçar, el deixa encarrat; aquella manca de memòria que li fa repetir tantes vegades la mateixa cosa; i aquella punta d'embriaguesa lírica que el fa, sovint, caminar fent tintines, són coses que us fan ganes d'alçar-vos de la butaca i dir-li, amb tot aquell respecte:

—Mireu, senyor Bergés, ja heu fet prou per a l'escena catalana. Ja teniu anys; ja heu fet diners. Aneu-vosen, creieu, a descansar.

I això ningú no dirà que és parlar pietosa i enraonadament. Coneixem qui, cada any, en començar la temporada, obre una subscripció per a comprar-li una corona. Creiem, és clar, que només és de llorers, per si es retira.

Dintre la història del teatre, a Barcelona, Josep Bergés no deixa d'ésser una figura. La seva carrera s'inicià fent de tenor còmic de sarsuela. Com a tenor no es distingia, naturalment. Però es distingia com a ballarí. Tenia un ball de la seva invenció que interpretava sempre amb gran èxit en totes les sarsueles, vingués o no vingués a tomb. Josep Bergés ha estat sempre un home d'un gran enginy.

Si no recordem malament, Josep Bergés fou el primer d'introduir la revista a Barcelona. Ha tingut sempre nas per a les coses que poden donar diners. Això és innegable. A ell, sobretot, se li deu que el vodevil hagi esdevingut un gènere gairebé autòcton entre nosaltres. Els primers vodevils—o almenys els primers que s'han fet d'una manera persistent a Barcelona—els inaugurà ell en una temporada del Tívoli. D'això ja fa anys: tants anys, que nosaltres no teníem la clepsa gens pelada ni a Bergés li tremolaven les cames fent comèdia. Erem uns vailets.

Han passat molts anys, molts!

I Bergés segueix aguantant-se. Ja és una columna del nostre teatre, però una columna que ja té patina, que ja és romana, que ja és d'antiquari.

Portem-la al Museu, que és el cementiri de les columnes?

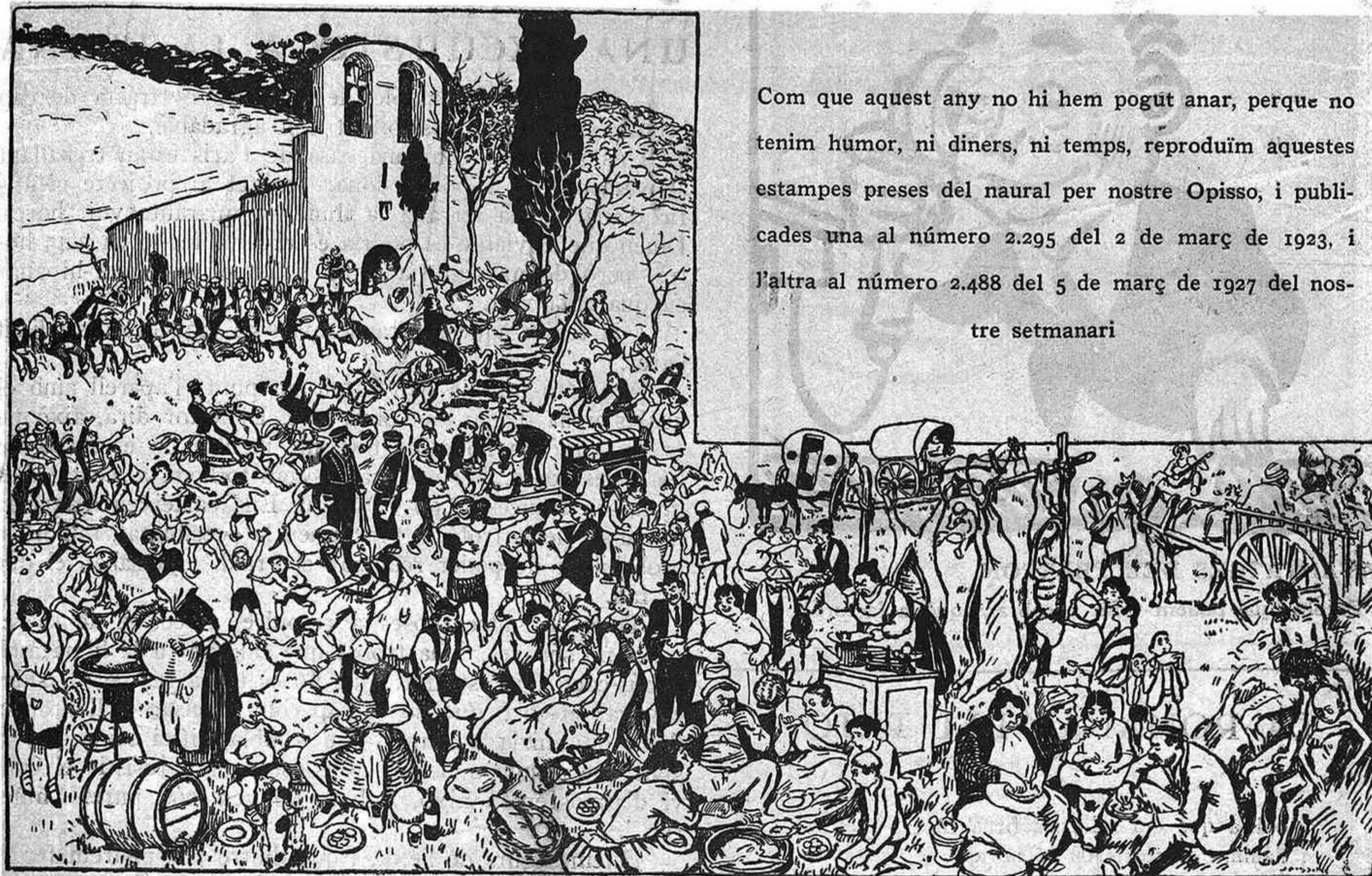

Josep Bergés

LA FESTA DE SANT MEDIÍ

Com que aquest any no hi hem pogut anar, perquè no tenim humor, ni diners, ni temps, reproduïm aquestes estampes preses del natural per nostre Opisso, i publicades una al número 2.295 del 2 de març de 1923, i l'altra al número 2.488 del 5 de març de 1927 del nostre setmanari

Opisso

AVANTATGES DEL TELEFON

—Escolti, que podem venir a cobrar aquella factura?

LA ROMANSA DEL PETO

Voldria que em miressis fit a fit
i l'ànima et sortís en la mirada,
en tos ulls llegiria els pensaments
i tot el que flameja en la teva ànima.

Del foc del teu amor seria encès
i el teu cor fóra encès d'aquesta flama.
No sabria pas dir-te ni un sol mot,
car quan un vol di: tant, no té paraules.

I em sentiria fondre en el desig
que és un foc ardorós que tot ho abrasa,
i fa bategà els polsos amb passió,
i fa saltar la sang i encèn les galtes.

I encara em miraries fit a fit,
fins que esclatés el cor en tes mirades.
I quan no resistís més els teus ulls
i els sentís cor endins, com dues brases,
voldria sentir tota la passió
que cega el seny i fa tremolar l'ànima
i no podé aguantar més el petó
i fé espetegar l'ànima en els llavis...

.....

Voldria que em miressis fit a fit
i l'ànima et sortís en la mirada.

SALVADOR PERARNAU

EL TEXT I NINOTS DEL PRESENT

NUMERO HA ESTAT REVISAT

PER LA CENSURA GOVERNATIVA

UNA EXCURSIO A LA LLUNA

No, no rieu, amables lectors. No es tracta de cap broma, sinó d'una possibilitat ben agradable.

Uns saviassos com una casa de París estan treballant activament per a poder donar realitat al projecte científic d'anar de la terra a la lluna en quaranta vuit hores. Diuen que el viatge es podria escurçar i fer-lo en 3'45 hores, però de moment ja estan satisfets de poder-hi anar en quaranta vuit.

I ja tenim aquests grans saviassos francesos estudiant l'afer.

Ara com ara, ja han resolt un punt: l'aparell amb el qual s'hi ha d'anar és l'obús-coet. El lector dirà, això no és res, això ja ho sabia tothom; mentre no es resolguin les altres coses. Però el lector, com tothom, al costat dels saviassos francesos, no és ningú. Ells parteixen d'aquesta troballa i de la troballa proclamen la possibilitat, millor, la probabilitat de poder realitzar el "raid"; ja saben el que es fan.

Totes les altres coses a resoldre, al costat de la resolta, no són res. S'ha trobat que cal anar a la lluna amb l'obús-coet, i ja està tot. Que no es troba res per a poder engegar el coet, que no se sap com precisar el lloc de la lluna on aniria a caure, que sembla difícilíssim que la gent que s'engegui amb l'obús-coet pugui resistir el canvi d'atmosfera... això, tothom ho veu, són pures "niñerías".

Estem segurs de l'èxit, i que dintre poc podrem fer el viatge a la Lluna en quaranta vuit hores—ja ens acontentem fer-lo en quaranta vuit, no volem anar-hi tan de pressa que hi arribem al cap de tres hores, quaranta cinc minuts d'haver sortit de la terra.

Però temem molt una cosa. Diuen que la lluna està plena de volcans amb terribles cràters. La lluna, doncs, deu éser tota folrada pels volcans. I si l'obús-coet arribés a la lluna, es fiqués dins d'una de volcà, i, rondant per dins del planeta, sortís per una boca de l'altre costat, què passaria? Tal vegada, així, s'arribaria fins a les mateixes portes del cel; quina tragèdia!

DEL "RING" AL CARRER

Carrer: Venedors ambulants, compradors ambulants també; carrer de tipus, tipus de carrer; "pispes", piano manubri-guerrerista; trenta tres criatures ballant "fox-jesbies" i "saxies-pón"; una llauna de sardines gegantina en desús que actua de tramvia, un taxi "libre" d'atropellar; comparsa i urbà.

Una compradora fa córrer els dits per apoderar-se no sé de quina mercaderia. La venedora, "al tanto", fa córrer la llengua, deixant-li malparada la família; escena ràpida. Després, corren les mans i la mitja lliura que, sortosament, no dona al blanc.

Intervenien els veïns i s'estalvia un dia de dol.

Quan torna a imperar la calma, calma relativa, perquè el manubri encara toca i els venedors criden, ve l'urbà, obre una enquesta d'insults i se n'entorna, escrivint unes paraules a la fulla de "servicios prestados".

Ring: Sala plena de llum, i per cada llum tres mil es-

pectadors; per cada deu espectadors una espectadora; empleats, periodistes, jutges de no sé què, i "poli".

Surten dos homes, no, dos boxadors, i comencen a clavar-se mastegots; ningú no protesta i impera el "regocijo". Un dels boxadors està ple de sang; el "regocijo" augmenta; un dels boxadors cau i no s'aixeca. Oeixo un veí que diu que "no cau" i el "regocijo" es apoteòsic.

Quan tot és finit, em pregunto:

On són els bons sentiments que he vist al carrer?

Com és que la "poli", quan tot s'ha acabat no ha demanat comptes a ningú d'una acció tan inhumana?

I, finalment:

Fins a quan hi haurà una massa tan gran de públic, que col·labori a fer possible la implantació de "coiffeurs" als llocs més inversemblants?

Viso

UNA PREGUNTA

Senyor Administrador de Correus: vol fer-nos el favor de dir-nos com és que la Companyia Telefònica envia als seus abonats l'avís mensual de pagament—que és considerada com paper de negoci—amb el franqueig de *cinc cèntims*, i a nosaltres, i als demés comerciants, ens exigeixen *deu cèntims*?

Senyor administrador de Correus: vol fer el favor de dir-nos quin privilegi es necessita per a estar en les mateixes condicions de la Companyia Telefònica?

LICEU

Primer Concert de Quaresma

La temporada ha començat amb un concert de l'orquestra del Gran Teatre del Liceu, sota la direcció del Mestre Emili Cooper. I de primer antuvi, ja hem de dir que el resultat artístic fou excellent. Amb una correcció extraordinària la massa orchestral fou perfectament dominada pel senyor Cooper, que li féu acusar els relleus i marcar els matisos amb pulcra discreció.

La Simfonia en "do menor", d'Haydn, fou executada magistralment. No recordem haver-la oït mai expressada amb tanta virior, ni treta amb un repàs tan colorit dels detalls. En certs moments, feia l'efecte que l'obra, un xic freda d'Haydn, havia estat retornada amb un alè passional més aviat propi dels romàntics.

Pel que anem dient ja es pot suposar que l'estil de Cooper havia de produir un resultat de primera en l'execució del "Don Joan", de Ricard Strauss. La confusió que tan sovint embrolla la lectura d'aquesta obra, fou substituïda per un clar discerniment dels elements sonors i dramàtics.

La segona i tercera parts foren dedicades a la música russa. D'Anatole Liadow ens donaren a) "Baba Yaga", b) "Nenie", c) "Kikimora", d) "Le Lac Enchanté", e) "Apocalypse". De A. Scriabine fou executat "El Poema de l'Extasi". El públic

—No vinguí perquè no l'entenc de res. El telèfon ens va malament.

que va rebre bé ambdues audicions, no creiem que compregués les obres que se li oferien. Amb l'ajuda dels ulls hem entrat del tot en l'òpera russa, però en matèria de concerts, l'escola clàssica alemanya ha deixat en la nostra gent un record del que no se'n sap sortir.

Liadow, en la suite executada, ens apareix fonament influït per la música popular. La seva expressió melòdica és tendra, delicada, d'una poesia amarada de misteri. Potser peca en alguns moments de preciosisme: aquell tro que posa fi a l'"Apocalypse", com el piular d'ocell que nua tota l'orquestra en acabar-se una altra de les peces executades, deixaren als nostres burgesos amb una mitja rialla als llavis.

No podem judicar en poques paraules l'obra de Scriabine, ressonant de plena sonoritat, escrita per a una orquestra reforçada. Wagner havia passat per allí. Cooper va infondre a l'execució un entusiasme que potser en alguns moments inflava massa la concepció mística de l'autor.

Sortírem molt ben impressionats del concert. Cadascú que hi digui la seva. Per a nosaltres el senyor Cooper és un dels directors que sap més imposar a l'orquestra el seu concepte de l'obra que executa, i això resulta més agradable perquè el seu concepte és clar i ric de matisos.

CLAU DE SOL

NOVETATS

"Grand guignol": uns cartells espantosos, amb uns ninots lívids, amb unes taques de sang. Unes obres d'acció breu, ràpida, truculenta—truculenta en la rialla i en l'espant—uns ninots lívids, unes taques de sang.

Aquesta tècnica del "Grand guignol" és al teatre ço que el que mata bous a l'escorxador al "torero". Hi ha, sí, una certa habilitat, un cert domini de la tècnica, en aquestes obretes que ens ha servit la companyia del "Gran Guignol", i en les que és amo André de Lorde.

Però a nosaltres aquesta mena de teatre no ens plau, ens sembla baix de sostre, poc intel·ligent.

ROMEA

Per avui hi ha anunciada una altra sessió de Teatre Intim, l'obra meritíssima d'Adrià Gual. La vetllada es celebra

ESTAMPES BARCELONINES

El mercat del carrer d'En Trenta

a honor i major glòria de Guimerà i es representa la tragèdia "Judith de Welp".

BARCELONA

Enric Borràs ha estrenat "Comèdia del Arte", d'"Azorín". Indubtablement en "Azorín" hi han anhels de renovació, però aquests anhels fallen quan pretèn dur-los a la pràctica. Fins quan agafa una obra com "Lo principal", de Nicolai Evreinoff, les seves mans pecadores no fan més que desvirtuar-la.

"Comèdia del Arte" és una obra perfectament normal, escrita i concebuda a la manera de tothom. El senyor "Azorín"—que, si com a escriptor és digne d'admiració, és, en canvi, com a autor dramàtic, un pobre diable—hi ha posat unes g'etes d'extravagància que podia estalviar-se.

Ja no cal dir que la interpretació fou, per part d'En Borràs, admirable. Molt bé la resta de la companyia.

COMIC

Les revistes del Còmic—les més populars de Barcelona i fora de Barcelona—les escriuen un grapat de senyors. Tots aquests senyors tenen categoria i un nom ben guanyat en la literatura. Però el públic diu: "les revistes d'En Sugrañes". Es, doncs, En Sugrañes l'autor de les revistes, l'animador, l'ànima.

En aquesta de "Bis-Bis", com en les anteriors, triomfen el luxe i Populència, la fastuositat, l'enginy, la gràcia. Entre els quadros que podríem assenyalar com millors—encara que, al nostre entendre, tots són millors—cal mencionar el de "La

fiesta", "Roses i papallones", "Music-hall" i "Final d'una revista".

Dels intèrprets, elogiem efusivament a Josep Moncayo, Anselm Fernández, Consoi Hidalgo, graciosa i elegant, Tamarina i Fredoff, les Sisters G, les 24 Rodney Hudson Girls, Pepeta Fontdevila, cada dia més segura i definida la seva personalitat.

Un aplaudiment també a Josep Clarà, el músic popularíssim.

APOL

Ha seguit "La dama enamorada".

El passat dilluns, la companyia de Pau Gorgé—el gran cantant i el gran actor—donà una representació de "Cançó

d'amor i de guerra", l'obra més popular del teatre líric català.

El teatre estava ple de gom a gom, com no s'havia vist feia molt temps, i hi hagueren grans aplaudiments per a En Gorgé, En Godayol, la Valor i els altres intèrprets.

VICTORIA

Joan Bordas ha debutat en aquest teatre: heus ací una bona adquisició. Joan Bordas és un actor de grans mèrits.

S'ha representat—també aquí—"Cançó d'amor i de guerra".

PER A ACABAR

Teatre d'Orientació

El teatre d'Orientació, molt avançat en els seus treballs preparatoris, es proposa fer molt aviat temporada en un dels

principals locals barcelonins; manquen només alguns detalls per a poder-se determinar ja la data de la inauguració de la temporada.

El Teatre d'Orientació té ja en cartera una llista d'obres selectes, nacionals i estrangeres, per a estrenar. Malgrat això, prega a tots els escriptors de Catalunya que s'interessin per aquesta obra d'art teatral veritablement eclèctic, que li lliurin les obres originals o traduïdes. Una comissió literària estudiarà les obres que rebí i, amb un esperit recte i nu de perjudicis, les acceptarà o les refusarà.

Les obres s'hauran de lliurar a la Llibreria Americana (Passatge Virreina, 5), i com més aviat, millor.

BOB

ELS ESPORTS

FUTBOL

Decididament, si hi ha gaires dies com el de diumenge passat a Les Corts, no sabem com acabarà tot això de la gúitza, perquè, mireu si n'hi va haver d'emoció, que més de quatre espectadors van estar a punt d'agafar un cobriment de cor d'aquells que porten cap a l'altre barri sense pensar-s'hi gaire; algunes basques, però, sí que hi foren.

La cosa es comprèn: després que Samitier i Piera varen fer aquelles coses que fan aixecar d'entusiasme el més cansat, no hi havia dret que els irundarres s'entretinguessin a empatar continuament, fins a l'extrem que ni ell que En Samitier es passés a la defensiva hi valgués.

I per culpa de la desgràcia o del que sigui, un penalty que es presentà a darrera hora, com si fos el missatger de la victòria, aquell Walter me li endosà un xut-canonada que va tocar el pal. Es que ja estava escrit que el resultat havia d'ésser un empat i, precisament, a quatre gols.

L'"Europa", a Saragossa, i jugant contra el "último mono", com és el "Pàtria", va fer el cinquè ridícul. Sort, però, que al final de l'encontre, i com a gran casualitat, es van trobar que portaven un gol d'avantatge al seu contrincant, cosa, però, que si no els ho haguessin dit oportunament, ell que és els jugadors, a hores d'ara encara tindrien la seguretat que, com de costum, havien perdut.

Menys mal, però, que s'adjudicaren dos punts, i, ara com ara, ja no són els darrers.

Demà passat l'"Europa" se les ha de tenir amb l'"Irún" al seu camp, i si continua com fins ara, veurem coses bones de debò; quan menys, una nova pallissa.

El "Barcelona" anirà a Saragossa, però com que el partit amb l'"Ibèria" és un castell que s'ha de franquejar vulgues o no vulgues, segons tenim entès, han de sortir, d'un moment a l'altre, tres o quatre trens especials.

Ja veurem què passa!

ATLETISME

El Campionat de Catalunya de Cross-Country ja s'ha dut a cap, i va ésser a Girona diumenge passat.

Com que la llista dels corredors era allò que se'n diu tan nodrida, va resultar que el guanyador no va costar gaire d'endevinar qui seria. I, tal dit, tal fet: Tàpies, de l'"Espanyol" va ésser l'amo de la situació.

Ah!, i, per no perdre el costum, el "Barcelona" va guanyar en la classificació per clubs.

No faltava més!

UNS QUE ESTAN DE BROMA

Reproduïm aquí el cartell del sopar que anualment celebren els que porten un cognom geològic.

RUGBY

Sabeu el què passa amb els organitzadors d'aquest esport? No? Doncs, nosaltres tampoc.

Diumenge s'havia de jugar el segon partit de seleccions al camp del "Gimnàstic", de Tarragona; després van dir que es celebraria al de l'"Espanyol", i quan estàvem segurs que es faria allí, ens vàrem trobar que es jugava al camp del Sol de Baix, i encara una cosa que semblava selecció.

Com hi ha món que no entenem què passa!

BOXA

Ja heu vist la fi del llenyater basc? Bé, però, no cal fer-hi gaire broma. Ell ja ho deia que guanyaria, ja, però no va ésser així, i no per culpa seva, perquè si hagués depès d'ell, amb bona fe que creiem que hauria guanyat.

El que va passar fou que aquell dimoni de Godfrey pegava massa fort i el descargolava massa. També hauria pogut influir-hi unes amors que els telegrams ens han descobert, però nosaltres volem dubtar-ho.

Ara, com que la guineu quan no les pot haver, diu que són verdes, i segons manifestacions (sempre telegràfiques) s'ha contractat en un "music-hall" per a cobrar 8.000 dòlars setmanals i unes quantes victòries.

Nosaltres, tot això no ho volem creure i seguim opinant que aviat podrà oposar-se a Tunney.

El temps ho dirà.

AVIACIO

La "Lliga Aeronàutica de Catalunya" continua els seus vols diminicals gratuïts; diuen que assoleixen un èxit enorme. Nos-

altres ho creiem així mateix. En aquesta terra, tot el que sigui gratuït té èxit.

Ara sabem que uns aviadors militars volen intentar batre el record de distància o de durada que posseeixen Lindbergh i Chamberlin.

Diuen que sortiran de Sevilla el Dijous Sant i ho faran amb l'avió "Jesús del Gran Poder".

Els desitgem tot l'èxit possible, però dubtem del bon resultat. Ens sembla que han triat un dia massa fúnebre per a una prova de tanta importància.

TENNIS

El "L. T. Barcelona" ha començat ja el seu concurs social; per ara únicament s'han jugat partits preliminars la importància dels quals és relativa. Quan comencin a fer-se interessants ja en direm alguna cosa, car sempre té algun interès parlar de coses d'aquesta mena.

Es comença ja a parlar de la Copa Davis; ja convé, ja. El que convé més, però, és preocupar-se dels jugadors que han de representar Espanya i procurar que no passi el que va passar l'any passat, o sigui que en els primers partits ja varen eliminar-nos.

Veurem què faran els directors del Tennis!

HIPISME

S'ha publicat ja el programa de les curses de cavalls de la pròxima temporada de Primavera a l'Hipòdrom. Es d'allò més interessant.

Enguany el programa consta d'un dia més de curses i hi ha els acostumats premis a disputar amb el ja famós "Barcelona", de 10.000 pessetes.

Ens hem de felicitar que cada any a casa nostra prenguin més increment les curses de cavalls, i d'això n'hem de donar gràcies a la treballadora "Sociedad de Carreras de Caballos".

Disposem-nos a disfrutar!

MOTORISME

Estàvem ben creguts que el Velòdrom de la "U. E. de Sans" havia ja fet les paus amb els elements; però pel que es veu, no és així, car el "Moto Club Barcelona", que tenia anunciades curses de velomotors per al diumenge passat, les va haver de suspendre per causa de la pluja.

Ara diuen que es faran el dia 18, però vagin en compte que el temps no els torni a esguerrar la combinació.

Almenys els quedés el recurs de poder-ho fer a l'Autòdrom, però com que pateix del mateix defecte!

NATACIO

El "C. N. Barcelona" ha donat un plaç per a què les noies aficionades a nedar puguin inscriure's al seu club per tal de fomentar la secció femenina.

Ja saben el que es fan, ja, els del "Barcelona"; tenint una bona secció de femelles, tindran una bona secció de mascles. I no som maliciosos!

HOCKEY

Enguany tenim altra vegada l'"Universitari" campió de Catalunya.

Això està molt bé. El que no estaria tan bé, fóra que fessin el mateix ridícul de l'any passat.

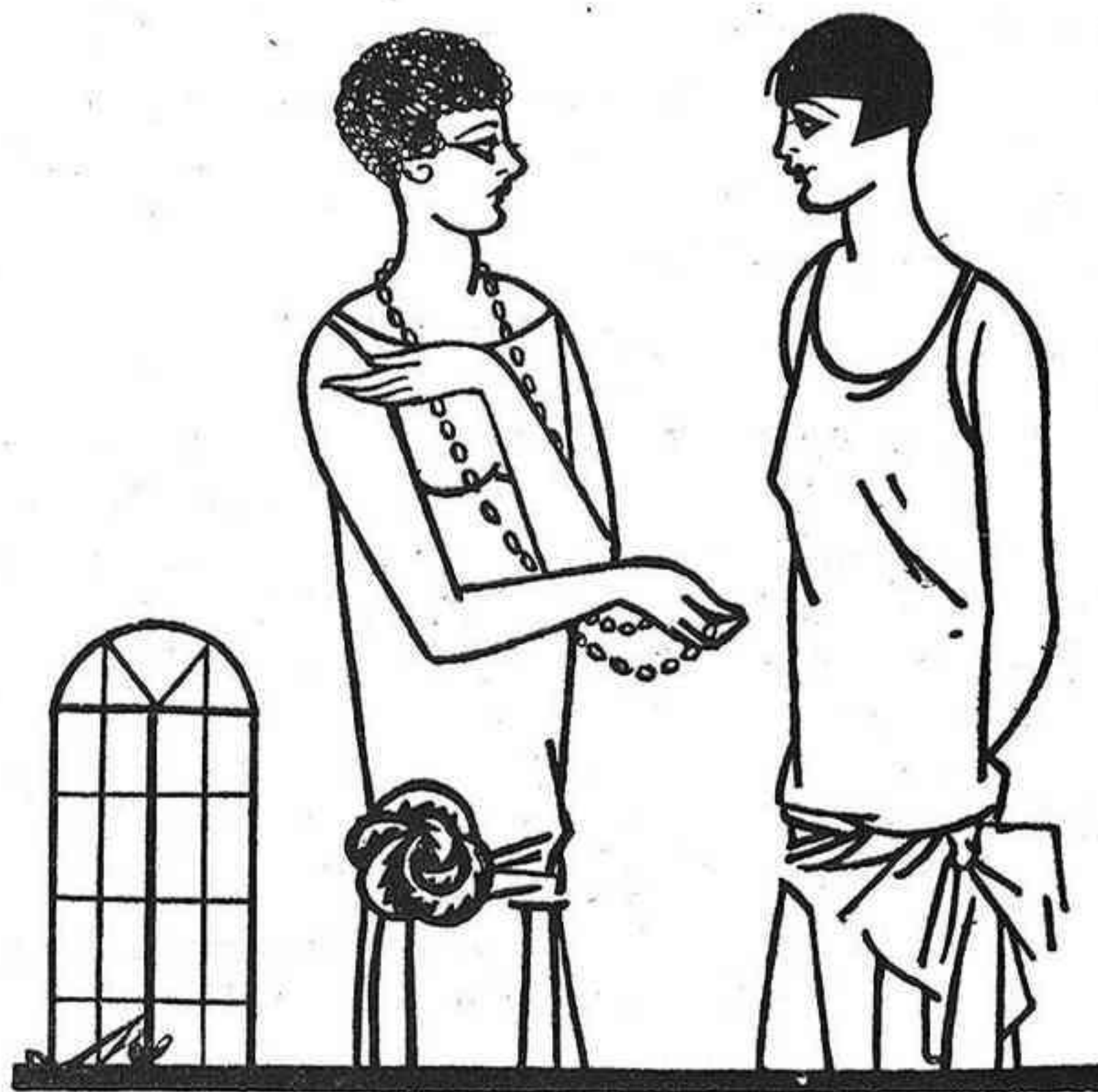
Els tenen la paraula.

TEIXI

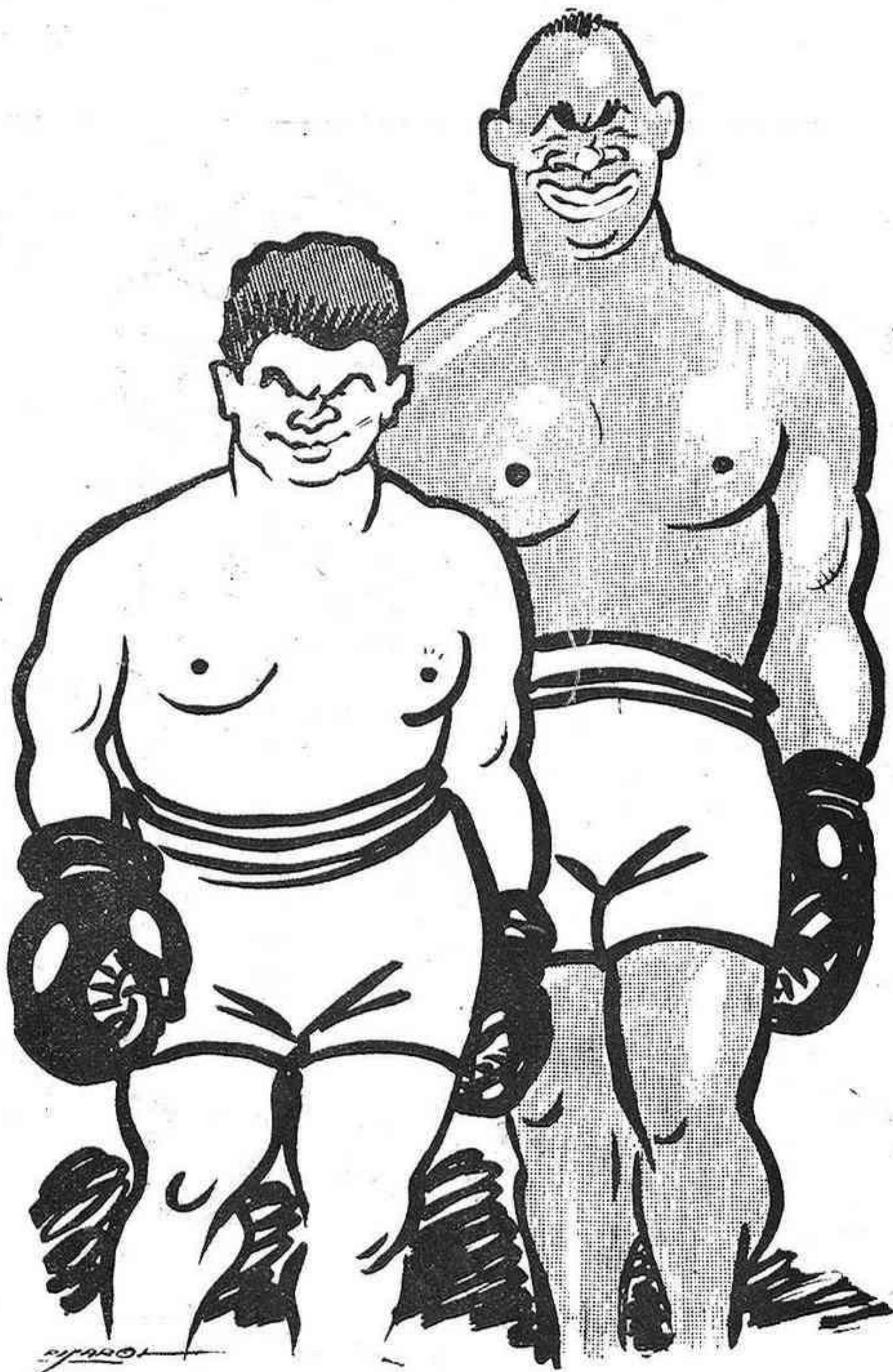
L'"ARTICULOS NUMERADOS"

Per fi ha trobat empla! Tots els numerats van a ell.

LES QUE MAI NO ESTAN CONTENTES

- Diu que a la terra no troba un home digne d'ella.
- Doncs, què pensa fer?
- Casar-se en aeroplà.

DAVID I GOLIATH

o l'estada de l'Uzudun.

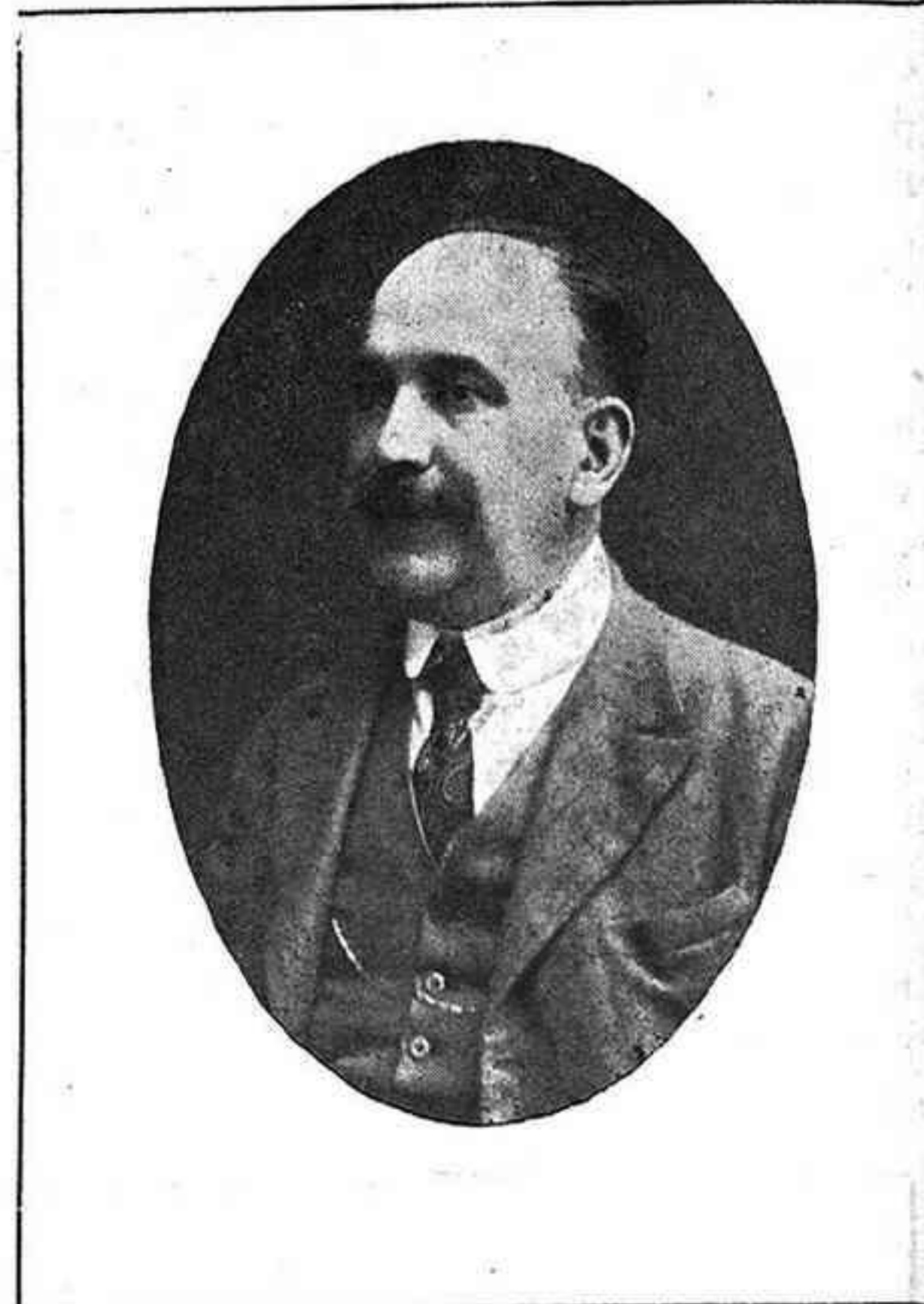
En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

"Els pardals de la Rambla"

Emili Planas, autor d'"Els pardals de la Rambla", ha publicat la segona edició de dit llibre, augmentada amb més romansos i ninots bonics del dibuixant Roca.

"Els pardals de la Rambla" és un llibre de contes d'una ironia i d'un humor gran; és un llibre per a passar estones entretingudes; podríem dir com aquells específics que fan passar la migranya. La primera edició es va exhaurir en quinze dies, això ja prova de què el llibre està bé.

Avui il·lustra les nostres Emili Planas, perquè s'ho mereix, i nosaltres, quan s'ho mereixen, no hem regatejat mai, ni tampoc pensem fer-ho, els mèrits als autors.

ALPHA

La revolució russa és acabada Sembla que s'ha estabilitzat el nou règim definitivament.

Que per què ho diem? Perquè els comunistes es passen el temps discutint si s'ha de dur o no corbata. Quan es discuteixen coses tan transcendents, és que ja tot ço altre està resolt.

✽

Què ho fa que així que plou, que així que cauen quatre gotes a casa nostra, hi han desgràcies?

Es que les construccions són de pasta de tortell?

✽

Llegim: "Cessa l'estat de siti a Xang-Hai". I seguim llegint: "... però segueixen els segrestaments, els furtis i els assassinats."

Si que es diverteixen a Xang-Hai.

✽

Ara resulta que no es poden seguir venent aquests casquets tan divertits que porten els estudiants. Cal que dictaminem sobre aquest afer importantíssim no sabem quin Ministeri.

Ja és llàstima, ja!

A Alacant ha desaparegut un regidor que era, a més de regidor, caporal del Somènt.

Després diran que la vida no és una novella.

✱

Sembla que a Nordamèrica el poble és enemic de la intervenció a Nicaragua.

Malfauradament, el Govern no és de la mateixa opinió.

✱

Mussolini ha fet un discurs. En aquest discurs s'ha mostrat molt valent.

Pobre Mussolini. Dongui records a Marinetti.

✱

Les dames i damiselles de les oficines de Correus de Berlín porten les faldilles massa curtes: massa curtes, almenys, segons l'opinió del director. Aquest els ha donat l'ordre d'allargar-se-les 20 centímetres almenys, per dessota dels genolls.

Elles, tanmateix, no s'han volgut sotmetre. Han portat el litigi al Sindicat d'oficials de Correus, i han aconseguit promoure un gran conflicte.

✱

A Baviera és, en canvi, la qüestió dels cabells curts la que està sobre la taula. Els marits i els pares de família de Dietranszell no volen que les dones portin els cabells curts: per excitar que les turistes propaguin el mal exemple, els han prohibit d'entrar al seu país.

Cada dia hi ha més liberals a tot arreu.

✱

S'ha descobert un nou remei que diuen que no falla, contra l'anèmia: menjar fetge de vaca cru.

De manera, que ja ho saben les dames i damiselles que vulguin tenir els llavis vermells i les galtes rosades. Poden llançar els llapis roigs i apressar-se a devorar "sandwich" de fetge.

✱

El príncep de Gales necessita vint cambres (apart dels criats), per atendre el seu palau de Malboroug. La tradició exigeix que aquestes cambres siguin reclutades entre les famílies de l'antiga casa reial.

Pero les filles dels antics servidors sembla que no tenen vocació de criades. Prefereixen guanyar-se la vida amb oficis més nobles.

Malagraïdes!, que dirà orgullosament el príncep.

✱

Al notable escriptor, novellista, poeta i crític, R. Pérez d'Ayala, no l'han deixat seure en un silló de la "Reial Acadèmia Espanyola".

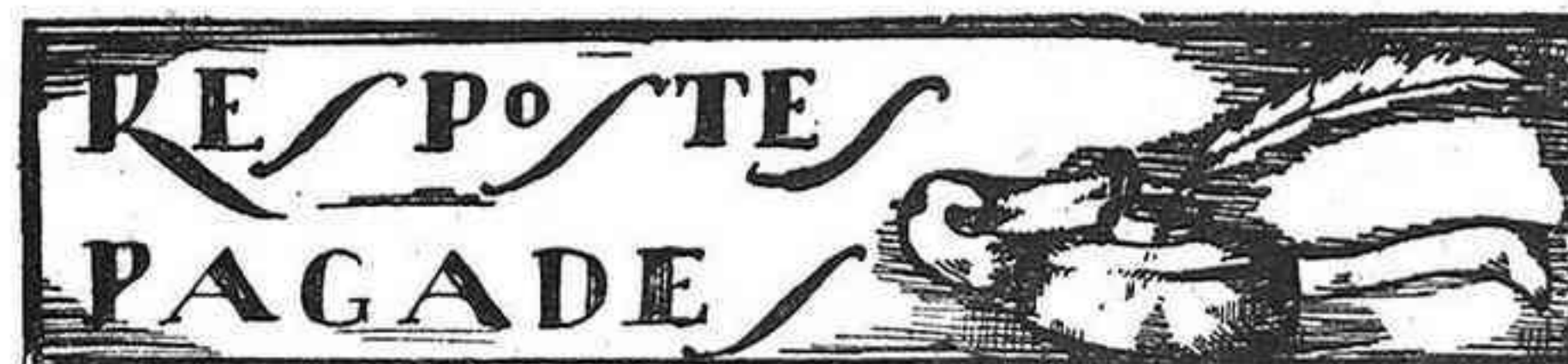
Altrament, aquí no hi ha altra Reial Acadèmia, que consagri els escriptors, novellistes i poetes que el poble, i aquest poble sobirà fa temps que a En Pérez d'Ayala ja el té consagrat.

ELS HEROIS

—Aquest sí que era un valent!

El marit.—Al teu costat l'hauria volgut veure.

ADVERTIMENT: Tota la correspondència cal que vagi dirigida al director; contràriament, ens veurem obligats a no contestar-la. Els originals no es tornen, ni que no es publiquin.

T. A.: Procurarem complaure-us. — K. diré: Creiem que no serien interessants per als nostres lectors. — J. B.: Anirà. — J. S.: Això és afamat, amic meu. — C. E.: No fa pel caràcter de la nostra publicació. — A. S.: No pot anar. No obstant, no us decoratgèu i seguiu enviant. Un altre dia tindreu més sort. Sobre tot, si llegiu i estudièu. — M. U. i V.: Es una poesia desigual. Hi ha versos bonics que revelen el poeta; però hi ha també una manca de pràctica que la fa una mica encarada. Per això no ens decidim a publicar-la. Esperem, però, que ja ens donareu, més endavant, ocasió de complaure-us.

Impremta L'Esquella i La Campana : Olm, 8, Barcelona

**Demà, dissabte,
interessant número**

Dibuixos d'en PICA-
ROL i MONDRAGON

Text d'en RUSIÑOL
SAMBLANCAT,
CAPDEVILA, GUAN-
SÉ, PERARNAU i
altres.

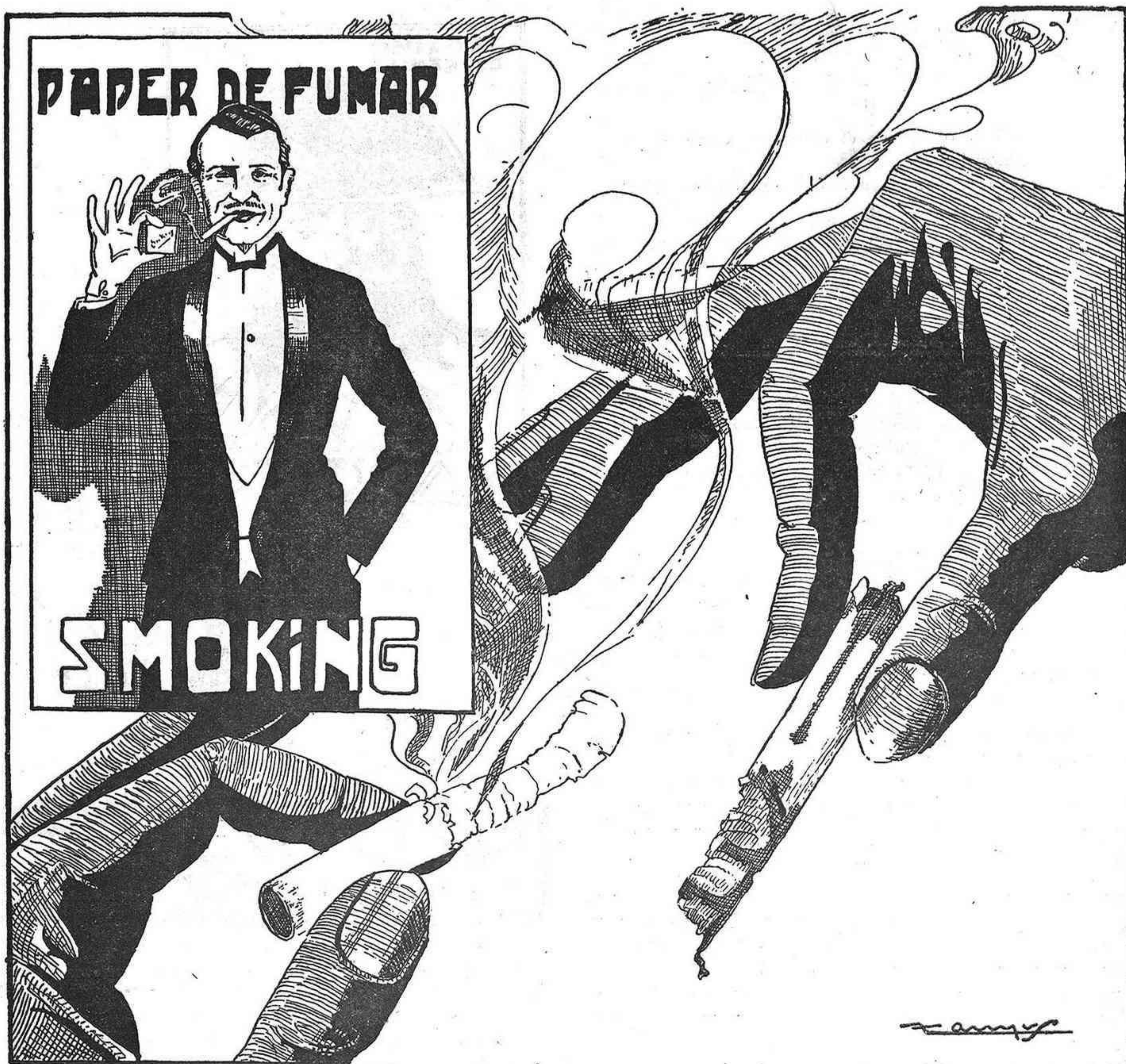

Girona de pedra

per Santiago Rusiñol

Comentant un ar-
ticle d'en Sagarra

per LLUÍS CAPDEVILA

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per

aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

OBRAS VARIAS

ALEXIS PAUL	Las chicas del Amigo Lefèbre	1 vol.	2 ptas.
DARWIN	Mi viaje alrededor del mundo	2 "	4 "
"	El origen de las especies	3 "	6 "
DIDE (AUGUSTO)	Miguel Servet y Calvino	1 "	2 "
GARCIA CALDERON	Hombres e ideas de nuestro tiempo	1 "	2 "
CASTILLO (F. X. DEL)	Bajo otros cielos	1 "	2 "
ECHAGÜE (J. P.)	Prosa de combate	1 "	2 "
FAVA (HONORATO)	Renunciación	1 "	2 "
FLAUVERT (GUSTAVO)	La tentación de San Antonio	1 "	2 "
GORKI (MAXIMO)	En la Cárcel'	1 "	2 "
GUTIERREZ GAMERO	La derrota de mañana	1 "	2 "
GUERIN GINISTY	El Fango	1 "	2 "
JOLIET (CHARLES)	La novicia de Trianon	1 "	2 "
JORAN (THEODORE)	Alrededor del Feminismo	1 "	2 "
KROPOTKINE (PEDRO)	Las prisiones	1 "	2 "
"	Palabras de un rebelde	1 "	2 "
"	Campos, fábricas y talleres	1 "	2 "
MARQUEZ STERLING	La diplomacia en nuestra historia	1 "	2 "
MITJANA (RAFAEL)	Discantes y contrapuntas	1 "	2 "
MOROTE (LUIS)	La conquista del Mogreb	1 "	2 "
"	La Duma	1 "	2 "
NORDAU (MAX)	La guerra de los millones	1 "	2 "
PALOMERO (ANTONIO)	Su Majestad el Hombre	1 "	2 "
PORRAS TROCONIS	Proscenio bárbaro	1 "	2 "
PRAYCOURT (P.)	La moral del cura	1 "	2 "
RAMIREZ ANGEL (E.)	Después de la siega	1 "	2 "
RODRIGUEZ MENDOZA (E.) ...	Vida nueva	1 "	2 "
ROJAS (RICARDO)	El alma española	1 "	2 "
RUILÓPEZ (RAMON)	Elisa del monte	1 "	2 "
RUSKIN (JOHN)	Pas piedras de Venecia	1 "	2 "
ST. GEORGES DE BOUHELIER	El carnaval de los niños.....	1 "	2 "
SALINAS (GERMAN)	Los satíricos latinos	1 "	2 "
SOIZA REILLY (JUAN JOSE DE)	Hombres y mujeres de Italia	1 "	2 "
STIRNER (MAX)	El único y su propiedad	1 "	2 "
TORRE (JOSE M. DE LA)	Cuentos del Jucar	1 "	2 "
URQUIJO (FERNANDO DE)	Películas	1 "	2 "
"	De mi cartero	1 "	2 "

ART DE BEN MENJAR

Llibre català de cuina

4.ª edició

*Entrepassades : Sopes : Salses : Ous : Entrants variats
Peixos : Carns : Viram i caça : Verdures : Pastisseria*

5 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorga rebaixes.

DE LA PLUJA D'AQUESTS DIES

—Que bonic! Sembla Londres!
—Es més bonic que Londres, dona! Allí només
tenen pluja. Aquí tenim fang i tot.